Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

18. mai 2017 *

Eelotsusetaotlus — Riigiabi — Äriühingu, mille kapitali enamusosalus kuulub Rumeenia riigile, võlanõue sellise äriühingu vastu, mille ainuaktsionär on see riik — Kohustuse täitmise asendamine — Mõiste riigiabi — Kohustus komisjoni teavitada

Kohtuasjas C-150/16,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Curtea de Apel Craiova (Craiova apellatsioonikohus, Rumeenia) 3. märtsi 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 14. märtsil 2016, menetluses

Fondul Proprietatea SA

versus

Complexul Energetic Oltenia SA

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president J. L. da Cruz Vilaça (ettekandja), kohtunikud M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits ja F. Biltgen,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Fondul Proprietatea SA, esindajad: advokaadid C. Dontu, D. Petrache ja A. Dăscălescu,

— Rumeenia valitsus, esindajad: R. Mangu, M. Bejenar ja R. H. Radu,

— Euroopa Komisjon, esindajad: L. Nicolae ja P. Němečková,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada asi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: rumeenia.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb ELTL artikli 107 ja ELTL artikli 108 lõike 3 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluses, mille poolteks on Fondul Proprietatea SA (edaspidi „Fondul“) ja Complexul Energetic Oltenia SA (edaspidi „CE Oltenia“), seoses nõudega tühistada CE Oltenia aktsionäride üldkoosoleku otsus, milles nõustuti sellega, et Electrocentrale Grup SA (edaspidi „Electrocentrale“) võlg tema ees kustutatakse kohustuse täitmise asendamisega.

Rumeenia õigus

3 Rumeenia tsiviilseadustiku (Codul civil) artikli 1469 lõikes 2 on sätestatud, et „[m]aksmine seisneb rahasumma tasumises või olenevalt olukorrast mis tahes muu teo tegemises, mis on kohustuse täitmiseks vajalik“.

4 Selle seadustiku artiklis 1609 on sätestatud:

„1) Uuendamisega on tegemist, kui võlgnik võtab võlausaldaja ees uue kohustuse, mis asendab ja kustutab algse võlasuhte.

2) Uuendamisega on tegemist ka siis, kui uus võlgnik asendab vana võlgniku, kes võlausaldaja poolt võlast vabastatakse, ning kelle vana kohustus seega kustutatakse. Sellisel juhul toimub uuendamine ilma vana võlgniku nõustolekuta.

3) Uuendamisega on tegemist ka siis, kui uue lepingu alusel asendab uus võlausaldaja vana võlausaldajat, kelle suhtes võlgnik võlast vabastatakse; vana kohustus kustutatakse.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

5 CE Oltenia, kelle aktsiakapitalist 77,17% kuulub Rumeenia riigile ja 21,53% Fondulile, oli Electrocentrale võlausaldaja, kellest viimase ainuaktsionär oli Rumeenia riik; võla suuruseks oli 28 709 475,13 Rumeenia leud (umbes 6,4 miljonit eurot).

6 27. septembril 2013 kinnitas CE Oltenia aktsionäride üldkoosolek selle äriühingu kasuks kohustuse täitmise asendamise, mis toimus Electrocentralele kuuluva Chișcani (Rumeenia) soojuselektrijaama omandiõiguse ülemineku vormis (edaspidi „põhikohtuasjas käsitletav otsus“).

7 Kuna Chișcani soojuselektrijaama väärtuseks hinnati 36 810 200 Rumeenia leud (umbes 8,2 miljonit eurot), siis hüvitas CE Oltenia selle summa ja Electrocentrale võlasumma vahe, tasudes Electrocentralele 8 100 724,87 Rumeenia leud (umbes 1,8 miljonit eurot). Lisaks võttis CE Oltenia tööle 280 Electrocentrale töötajat, kes töötasid Chișcani soojuselektrijaamas, ning sai endale kasvuhoonegaaside saastekvoodid.

8 Fondul esitas 24. detsembril 2013 esimese astme kohtusse hagi põhikohtuasjas käsitletava otsuse tühistamise nõudes. Kuna tema tühistamisnõue jäeti rahuldamata, esitas Fondul apellatsioonkaebuse Curtea de Apel Craiova'le (Craiova apellatsioonikohus, Rumeenia).

9 Fondul väitis selles kohtus, et kuna Chișcani soojuselektrijaam ei ole kasumlik, siis ei too põhikohtuasjas käsitletav kohustuse täitmise asendamine CE Olteniale mingit eelist ning toob kasu üksnes Electrocentralele, kes sai lahti kohustusest, mida kujutab endast see soojuselektrijaam, ning sai jääda edasi elektrienergia tarnimise turule.

10 Neil asjaoludel otsustas Curtea de Apel Craiova (Craiova apellatsioonikohus, Rumeenia) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas CE Oltenia aktsionäride üldkoosoleku otsus – millega nõustuti kustutama Electrocentrale 28 709 475,13 Rumeenia leu suurune võlg CE Oltenia ees kohustuse täitmise asendamise teel, mis seisneb Brăila ringkonna Chișcani omavalitsusüksuse kinnistusraamatusse nr 70301 all kantud vara üleandmises, ja millega ühtlasi otsustati maksta Electrocentralele selle vara turuhinna ja CE Oltenia nõude vahe, mille vastuvõtmise poolt hääletas 77,17% suuruse osalusega aktsionärina Rumeenia riik, keda esindas majandusministeeriumi energeetikaosakond, on ELTL artikli 107 tähenduses riigiabi, nimelt kas: i) tegemist on riigi poolt või riigi ressurssidest rahastatava meetmega, ii) meede on valikuline ja iii) võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust?

2. Kui vastus on jaatav, siis kas sellise riigiabi suhtes kehtib ELTL artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustus?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

11 Selle küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas on liikmesriigi enamusosalusega äriühingu otsus nõustuda võla kustutamise eesmärgil kohustuse täitmise asendamisega, mis seisneb teisele äriühingule, mille ainuaktsionär on see liikmesriik, kuuluva vara üleandmises, ja selle vara hinnangulise väärtuse ja võlasumma vahele vastava summa tasumises, võib endast kujutada riigiabi ELTL artikli 107 tähenduses.

12 Esmalt tuleb märkida, et Euroopa Komisjoni pädevus hinnata abi kokkusobivust siseturuga ei takista liikmesriigi kohtul esitamast Euroopa Kohtule eelotsuse küsimust mõiste „abi“ tõlgendamise kohta. Seega võib Euroopa Kohus anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule liidu õiguse tõlgendamiseks juhiseid, mis võimaldavad viimasel kindlaks teha, kas riiklikku meedet saab käsitada riigiabina liidu õiguse tähenduses (kohtuotsus, 19.3.2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

13 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt nõuab siseriikliku meetme ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses „riigiabiks“ kvalifitseerimine, et täidetud on kõik järgmised tingimused. Esiteks peab see olema riigi poolt või riigi ressurssidest antud abi. Teiseks peab sekkumine kahjustama liikmesriikidevahelist kaubandust. Kolmandaks peab sekkumine andma soodustatud isikule valikulise eelise. Neljandaks peab see moonutama või ähvardama moonutada konkurentsi (vt eelkõige kohtuotsused, 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 15; 22.10.2015, EasyPay ja Finance Engineering, C-185/14, EU:C:2015:716, punkt 35; ja 21.12.2016, komisjon *vs*. World Duty Free Group SA jt, C-20/15 P ja C-21/15 P, EU:C:2016:981, punkt 53).

Tingimus, mille kohaselt meedet rahastatakse liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest

14 Kõigepealt tuleb täpsustada, et selleks, et eeliseid saaks lugeda ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses abiks, tuleb need ühest küljest otseselt või kaudselt anda riigi ressurssidest ja teisest küljest peavad need olema riigile omistatavad (kohtuotsused, 16.5.2002, Prantsusmaa *vs*. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 16).

15 Mis puudutab esmalt tingimust, et eelis antaks otseselt või kaudselt riigi ressurssidest, siis väljakujunenud praktika kohaselt on mõiste „abi“ laiem kui mõiste „toetus“, sest abi mõiste ei hõlma mitte üksnes sooritusi positiivses tähenduses, nagu toetusi, vaid ka erinevas vormis sekkumisi, mis

leevendavad äriühingu eelarvet tavaliselt koormavaid kohustusi ja mis seetõttu ei ole küll toetused selle sõna kitsamas tähenduses, ent on siiski samalaadsed ja neil on samasugused tagajärjed (vt eelkõige kohtuotsused, 10.1.2006, Cassa di Risparmio di Firenze jt, C-222/04, EU:C:2006:8, punkt 131, ja 19.3.2015, OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, punkt 40).

16 Sellega seoses on Euroopa Kohus juba leidnud, et ELTL artikli 107 lõige 1 hõlmab kõiki rahalisi vahendeid, mida avalik sektor võib reaalselt ettevõtjate toetamiseks kasutada, ilma et oleks oluline, kas need vahendid kuuluvad püsivalt riigi vahendite hulka või mitte. Järelikult, isegi juhul, kui kõnealusele meetmele vastavad summad ei ole alaliselt riigikassa käsutuses, piisab nende kvalifitseerimiseks riigi ressurssideks asjaolust, et need on pidevalt avaliku kontrolli all ja seega pädevatele riigiasutustele kättesaadavad (kohtuotsus, 19.12.2013, Association Vent De Colère! jt, C-262/12, EU:C:2013:851, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika).

17 Mis puudutab täpsemalt riigi osalusega äriühinguid, siis on Euroopa Kohus samuti sedastanud, et riik saab sellistele äriühingutele oma otsustavat mõju avaldades suunata nende vahendite kasutamist, et rahastada olenevalt olukorrast konkreetseid eeliseid teiste ettevõtjate kasuks (kohtuotsus, 16.5.2002, Prantsusmaa *vs*. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 38).

18 Mis puudutab teiseks riigi osalusega äriühingu poolt võetud abimeetme riigile omistatavust, siis tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et seda on võimalik tuletada reast kaudsetest tõenditest, mis tulenevad juhtumi asjaoludest ja meetme võtmise kontekstist (kohtuotsus, 16.5.2002, Prantsusmaa *vs*. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 55).

19 Euroopa Kohus võttis sellega seoses arvesse eelkõige asjaolu, et asjasse puutuv asutus ei saanud vaidlustatud otsust vastu võtta ilma, et ta oleks arvestanud ametivõimude nõudmisi, või et lisaks nn orgaanilistele teguritele, mis riigi osalusega äriühinguid ja riiki seovad, peavad riigi osalusega äriühingud, kelle kaudu abi andmine toimus, arvestama riigi antud juhiseid. Muud kaudsed tõendid võivad olenevalt olukorrast olla asjasse puutuvad, et järeldada, et riigi osalusega äriühingu võetud abimeede on riigile omistatav, eelkõige näiteks:

— selle integreeritus avaliku halduse struktuuridesse,

— ettevõtja tegevuse laad ja selle teostamine turul tavapärase konkurentsi tingimustes kõrvuti eraettevõtjatega,

— ettevõtja õiguslik seisund, st kas ta kuulub avaliku õiguse või üldise äriühinguõiguse alla,

— ametiasutuste poolt ettevõtja juhtimise üle teostatava järelevalve maht,

— või mis tahes muu kaudne tõend, mis konkreetsel juhul näitab ametiasutuste seotust või seda, et on ebatõenäoline, et nad ei ole seotud mõne meetme võtmisega, võttes arvesse ka selle ulatust, sisu või sellega kaasnenud tingimusi (kohtuotsus, 16.5.2002, Prantsusmaa *vs*. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punktid 55 ja 56).

20 Ainuüksi asjaolu, et riigi osalusega äriühing on asutatud kapitaliühingu vormis üldiselt kohaldatava õiguse alusel, ei saa pidada piisavaks – arvestades autonoomiat, mille niisugune õiguslik vorm võib talle anda – välistamaks seda, et niisuguse äriühingu võetud abimeedet saaks käsitada riigi võetud meetmena. Kontrolli olemasolu ja selle praktiliseks väljundiks olevad tegelikud võimalused valitseva mõju teostamiseks, teevad võimatuks selle, et algusest peale oleks välistatud, et sellise äriühingu võetud meedet saaks riigile omistada, ning seega on võimatu välistada ohtu, et aluslepingus sisalduvatest riigiabi käsitlevatest sätetest on mööda mindud – sõltumata sellest, kas riigi osalusega äriühingu õiguslik vorm iseenesest on muude kaudsete tõendite hulgas asjakohane, võimaldamaks konkreetsel juhul järeldada, kas riik on seotud või mitte (kohtuotsus, 16.5.2002, Prantsusmaa *vs*. komisjon, C-482/99, EU:C:2002:294, punkt 57).

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tuleb kontrollida, kas põhikohtuasjas käsitletav otsus kujutab esiteks eelist, mis on otseselt või kaudselt antud riigi ressurssidest, ja teiseks, kas käesoleva kohtuotsuse punktides 19 ja 20 esitatud kaudseid tõendeid arvestades on see kõnealusele liikmesriigile omistatav.

Valikulise eelise olemasolu tingimus

22 ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabina käsitamiseks on keskse asjaoluna vaja, et ettevõtjale oleks antud valikuline eelis.

23 Fondul leiab, et põhikohtuasjas käsitletav kohustuse täitmise asendamine kujutab endast riigiabi, mis anti Electrocentralele, kuna Chișcani soojuselektrijaam, mille omandiõigus kanti CE Olteniale üle, ei olnud kasumlik. Seetõttu ei tegutsenud Rumeenia riik üldistes huvides või CE Oltenia huvides, vaid üksnes selleks, et anda Electrocentralele varaline eelis, et viimane jääks elektrienergia turule püsima.

24 Sellega seoses tuleb märkida, et kohustuse täitmise asendamine, mille kiitis heaks äriühing, kelle enamusaktsionär on riik, ei kujuta tingimata endast riigiabi.

25 Väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb nimelt, et tingimused, millele peab vastama meede, et kuuluda ELTL artikli 107 tähenduses mõiste „abi“ alla, ei ole täidetud, kui ettevõtja, kes sai abi, võiks saada sama eelise nagu see, mille ta sai riigi vahenditest, tavapärastele turutingimustele vastavatel asjaoludel. Kui avalik-õiguslik võlausaldaja võimaldab maksesoodustust seoses võlaga, mis ettevõtjal tema suhtes on, siis antakse selline hinnang üldiselt eraõigusliku võlausaldaja kriteeriumi kohaldamise teel (vt eelkõige kohtuotsused, 24.1.2013, Frucona Košice *vs.* komisjon, C-73/11 P, EU:C:2013:32, punktid 70 ja 71; ning 21.3.2013, komisjon *vs.* Buczek Automotive, C-405/11 P, ei avaldata, EU:C:2013:186, punktid 31 ja 32).

26 Sellised maksesoodustused kujutavad endast riigiabi ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, kui abi saanud ettevõtja ei oleks vaidlusaluse majandusliku eelise tähtsust arvestades sellist soodustust kindlasti saanud eraõiguslikult võlausaldajalt, kes on avalik-õigusliku võlausaldajaga võimalikult sarnases olukorras ning nõuab võla tasumist majanduslikes raskustes olevalt võlgnikult (kohtuotsus, 24.1.2013, Frucona Košice *vs.* komisjon, C-73/11 P, EU:C:2013:32, punkt 72).

27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus peab andma üldhinnangu, võttes arvesse kõiki põhikohtuasja olulisi tegureid, eelkõige nimelt kohustuse täitmise asendamise esemeks olnud vara väärtus ja CE Oltenia poolt tasutud jäägi summa, et kindlaks teha, kas Electrocentrale ei oleks sellist soodustust saanud selliselt eraõiguslikult võlausaldajalt (vt analoogia alusel kohtuotsus, 24.1.2013, Frucona Košice *vs.* komisjon, C-73/11 P, EU:C:2013:32, punkt 73).

Liikmesriikidevahelise kaubanduse kahjustamise ja konkurentsi moonutamise tingimused

28 ELTL artikli 107 lõige 1 keelab abi, mis mõjutab liikmesriikidevahelist kaubandust ning kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi.

29 Selleks et siseriiklikku meedet riigiabiks lugeda, ei tule tõendada abi tegelikku mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele ja tegelikku konkurentsi kahjustamist, vaid üksnes uurida, kas abi võib mõjutada seda kaubandust ja kahjustada konkurentsi (kohtuotsused, 30.4.2009, komisjon *vs.* Itaalia ja Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, punkt 50, ja 26.10.2016, Orange *vs.* komisjon, C-211/15 P, EU:C:2016:798, punkt 64).

30 Siiski ei saa liikmesriikidevahelise kaubanduse mõjutamine olla pelgalt oletuslik või eeldatav. Niisiis tuleb kindlaks määrata põhjus, miks käsitletav meede kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi ja võib mõjutada oma eeldatava mõjuga liikmesriikidevahelist kaubandust (vt selle kohta kohtuotsus, 30.4.2009, komisjon *vs.* Itaalia ja Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, punkt 64).

31 Eelkõige, kui liikmesriigi antud abi tugevdab ettevõtja seisundit ühendusesiseses kaubanduses teiste konkureerivate ettevõtjate suhtes, tuleb asuda seisukohale, et abi viimaseid mõjutab (kohtuotsus, 10.1.2006, Cassa di Risparmio di Firenze jt, C-222/04, EU:C:2006:8, punkt 141).

32 Sellega seoses ei ole vajalik, et abi saav ettevõtja ise osaleks ühendusesiseses kaubanduses. Kui liikmesriik annab ettevõtjatele abi, võidakse riigisisest tegevust säilitada või suurendada, mille tagajärjel vähenevad teistes liikmesriikides asutatud ettevõtjate võimalused siseneda selle liikmesriigi turule (kohtuotsus, 14.1.2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, punkt 67).

33 Konkurentsi moonutamise tingimusega seoses tasub meenutada, et abi, mille eesmärk on vabastada ettevõtja jooksva haldamise või tavakohase tegevuse käigus tavaliselt tekkivatest kuludest, moonutab põhimõtteliselt konkurentsitingimusi (kohtuotsus, 30.4.2009, komisjon *vs*. Itaalia ja Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, punkt 54).

34 Sellega seoses võib asjaolu, et üks majandusharu nagu elektrienergia on ühenduse tasandil liberaliseeritud, anda tunnistust abi tegelikust või võimalikust mõjust konkurentsile ja liikmesriikidevahelisele kaubandusele (vt selle kohta kohtuotsused, 10.1.2006, Cassa di Risparmio di Firenze jt, C-222/04, EU:C:2006:8, punkt 142, ja 5.3.2015, Banco Privado Português ja Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, punkt 51).

35 Aga nagu märkis ka komisjon oma kirjalikes seisukohtades, et kuna elektrienergia kaubandus on piiriülene, siis võib põhikohtuasjas käsitletava otsusega antud abi kaubandust mõjutada. Selline abi võib kahjustada ka konkurentsi elektrienergia turul.

36 Põhikohtuasjas tuleb liikmesriigi kohtul hinnata eelnevate tõlgenduselementide valguses, kas need kaks tingimust on täidetud.

37 Eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas võib liikmesriigi enamusosalusega äriühingu otsus nõustuda võla kustutamise eesmärgil kohustuse täitmise asendamisega, mis seisneb teisele äriühingule, mille ainuaktsionär on see liikmesriik, kuuluva vara üleandmises, ja selle vara hinnangulise väärtuse ja võlasumma vahele vastava summa tasumises, endast kujutada riigiabi ELTL artikli 107 tähenduses, kui

— see otsus kujutab endast eelist, mis on otseselt või kaudselt antud riigi ressurssidest ja on riigile omistatav,

— abisaaja ettevõtja ei oleks sellist soodustust saanud eraõiguslikult võlausaldajalt, ja

— see otsus võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust ja moonutada konkurentsi.

Liikmesriigi kohtute ülesanne on kontrollida, kas need tingimused on täidetud.

Teine küsimus

38 Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teise küsimusega teada, kas sellise riigiabi suhtes kehtib ELTL artikli 108 lõikes 3 sätestatud teatamiskohustus

39 ELTL artikli 108 lõikes 3 on sätestatud uute abikavade ennetav kontroll. Niiviisi korraldatud ennetuse eesmärk on, et rakendataks üksnes selliseid abikavasid, mis on ühisturuga kokkusobivad. Selle eesmärgi saavutamiseks lükatakse abikava rakendamine edasi kuni ajani, mil komisjoni lõplik otsus lükkab ümber kahtlused selle kohta, kas abi on ühisturuga kokkusobiv (kohtuotsus, 21.11.2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, punktid 25 ja 26).

40 Riigiabi kontrollimehhanismi jõustamise eest vastutab esiteks komisjon ja teiseks liikmesriikide kohtud, kelle ülesanded on küll täiendavat laadi, kuid siiski erinevad (kohtuotsus, 13.2.2014, Mediaset, C-69/13, EU:C:2014:71, punkt 19).

41 Kui abimeetmete siseturuga kokkusobivuse hindamine kuulub komisjoni ainupädevusse, alludes liidu kohtute kontrollile, on liikmesriikide kohtute ülesanne tagada kuni komisjoni lõpliku otsuse tegemiseni õigussubjektide õiguste kaitse selle eest, et riigi võimuorganid ei rikuks ELTL artikli 108 lõike 3 kolmandas lauses sätestatud keeldu (kohtuotsus, 21.11.2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, punkt 28).

42 Sellest tuleneb, et juhul, kui põhikohtuasjas käsitletav otsus osutub riigiabiks Electrocentrale kasuks, on liikmesriigi ametiasutustel kohustus teatada abist enne selle rakendamist komisjonile vastavalt ELTL artikli 108 lõikele 3.

43 Kõiki eelnevaid kaalutlusi silmas pidades tuleb teisele küsimusele vastata, et kui liikmesriigi kohus määratleb riigiabiks liikmesriigi enamusosalusega äriühingu otsuse nõustuda võla kustutamise eesmärgil kohustuse asendamisega, mis seisneb teisele äriühingule, mille ainuaktsionär on see liikmesriik, kuuluva vara üleandmises, ja selle vara hinnangulise väärtuse ja võlasumma vahele vastava summa tasumises, siis on nimetatud liikmesriigi ametiasutused kohustatud teatama abist enne selle rakendamist komisjonile vastavalt ELTL artikli 108 lõikele 3.

Kohtukulud

44 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

1. **Sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas on liikmesriigi enamusosalusega äriühingu otsus nõustuda võla kustutamise eesmärgil kohustuse täitmise asendamisega, mis seisneb teisele äriühingule, mille ainuaktsionär on see liikmesriik, kuuluva vara üleandmises, ja selle vara hinnangulise väärtuse ja võlasumma vahele vastava summa tasumises, võib endast kujutada riigiabi ELTL artikli 107 tähenduses, kui**

   — **see otsus kujutab endast eelist, mis on otseselt või kaudselt antud riigi ressurssidest ja on riigile omistatav,**

   — **abisaaja ettevõtja ei oleks sellist soodustust saanud eraõiguslikult võlausaldajalt, ja**

   — **see otsus võib kahjustada liikmesriikidevahelist kaubandust ja moonutada konkurentsi.**

   Liikmesriigi kohtute ülesanne on kontrollida, kas need tingimused on täidetud.

2. Kui liikmesriigi kohus määratleb riigiabiks liikmesriigi enamusosalusega äriühingu otsuse nõustuda võla kustutamise eesmärgil kohustuse asendamisega, mis seisneb teisele äriühingule, mille ainuaktsionär on see liikmesriik, kuuluva vara üleandmises, ja selle vara hinnangulise väärtuse ja võlasumma vahele vastava summa tasumises, siis on nimetatud liikmesriigi ametiasutused kohustatud teatama abist enne selle rakendamist Euroopa Komisjonile vastavalt ELTL artikli 108 lõikele 3.

Allkirjad